

Entrevista (II)

■ Vivim una aventura: el misteri del temps

ESTHER SÁNCHEZ i GARRIGA

En el número anterior vam fer un primer tast de meteorologia amb l'Emili Garriga i Soler, Miliu per als amics. Va ser tota una experiència entrevistar-lo, tot gaudint dels seus coneixements i de l'alegria que transmetia ell mentre en parlava. Moguda per la curiositat d'aconseguir més explicacions sobre fenòmens climàtics rellevants que hagin afectat Llançà, com a poble costaner de l'Alt Empordà, he fet abús de la confiança que li tinc i he tornat a quedar amb en Miliu perquè m'expliqués la nevada del 8 de març de 2010, un fet extraordinari de l'any passat. Ell la va pronosticar una setmana abans. Nosaltres podem seguir-ne l'evolució amb l'ajuda dels mapes i dels seus comentaris.

– Miliu, a partir d'aquests mapes que m'has ensenyat, pots explicar-me quins fets van desencadenar la nevada?

Sí. Bé, ho intentaré. Va ser una nevada històrica!...

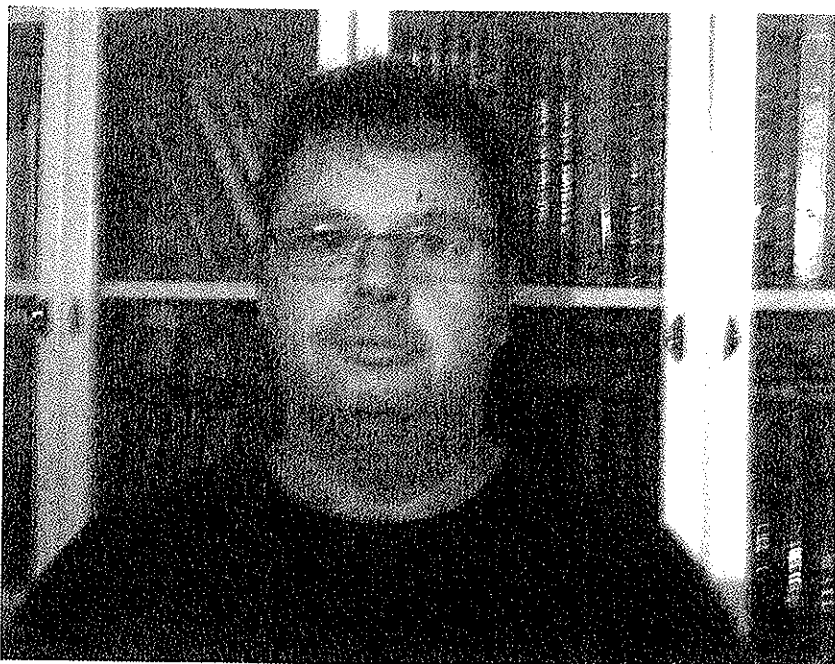
El primer mapa ens mostra l'alçada geopotencial. És a dir, l'alçada en què trobem una pressió de 500 hPa. En condicions normals, una pressió de 500 hPa la trobem a uns 5.500 m d'alçada. Tenint en compte que la capa atmosfèrica, la troposfera, fa uns 11.000 m, estarem parlant d'una pressió situada en la meitat d'aquesta

capa. Com que el geopotencial és proporcional a la T° , això vol dir que mirant el mapa, com més blau, més baixa és l'altura geopotencial i més freda és la capa d'aire. Així, mirant els colors ja es veu la bossa freda que teníem a sobre. És una situació espectacular. L'anticicló (A) càlid, centrat a les Illes Britàniques, amb 1.030 hPa, enllaça amb un altre (A) fred, de 1030 hPa, centrat a l'est d'Europa. Mentrestant al sud, i centrada al País Basc, la bossa freda genera una borrasca (B) sobre Catalunya. Aquesta (B) dona entrada a l'aire humit del Mediterrani, que es barreja amb l'advecció freda que ens entra, provocada per la posició de l'(A) que arrenca des de Rússia i està situat a l'est d'Europa. És el còctel perfecte per veure nevar amb ganes a Llançà!

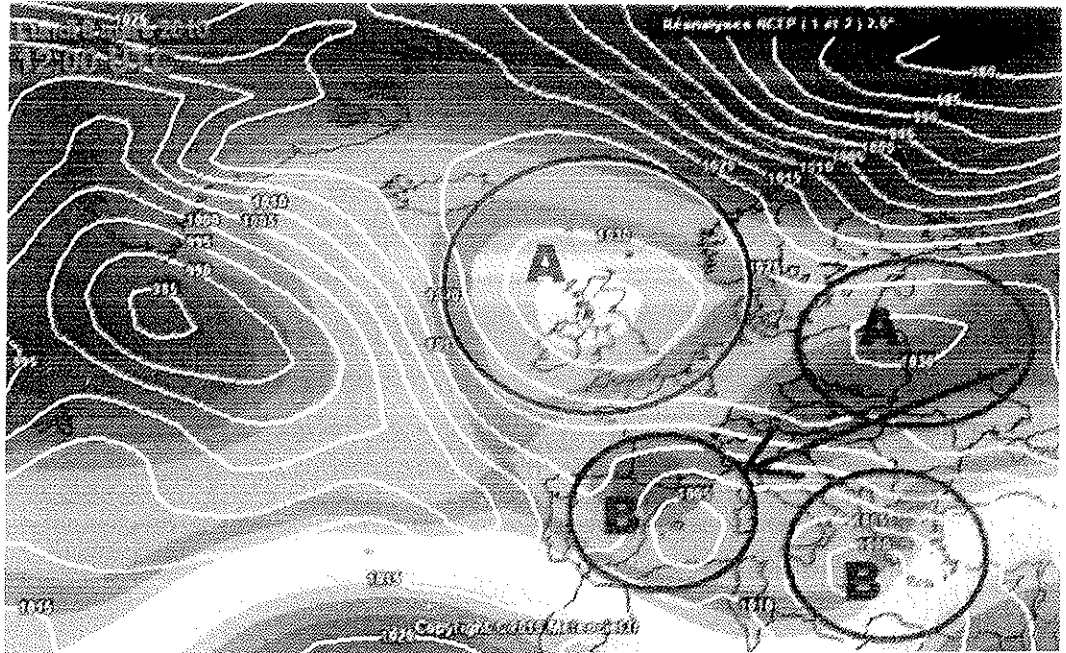
El segon mapa és genial. Mai havia vist, en el temps que porto mirant mapes, l'anada d'aire fred de Rússia connectada pràcticament amb l'aire fred que és desploma des de Terranova. En el mapa queda representat per dues línies blaves en forma de falca.

El tercer mapa, segons la meua opinió, explicaria que es tractés de l'Empordà, i en tot cas la província de Girona, els llocs on més va afectar la nevada, i no a Tarragona, Lleida o el sud de Barcelona. Aquest mapa es coneix per "corrent de xorro", a 300 hPa, és a dir, vora el límit de la troposfera, a uns 10.000-11.000 m.

La fletxa vermella que veiem en el mapa indica la direcció que tenien els vents, a 850-500 hPa (5.000-1.500 m). La fletxa blava ens dona la direcció que tenien els vents a 300 hPa (10.000 m). Com pot veure's, ambdues fletxes són pràcticament perpendiculars a diferents alçades. Tècnicament vol dir que el vent geotròfic a 850 hPa del NE, més el vent tèrmic, dona un vent geotròfic a 300 hPa del NW, la qual cosa crea una advecció freda. El cercle de color blau és per marcar la zona de casa nostra que queda just al límit del "corrent de xorro". Això indica molta divergència en alçada, a 10.000 m (vol dir que el vent s'accelera), i per tant crea una convergència en superfície que donaria unes condicions molt favorables al crei-

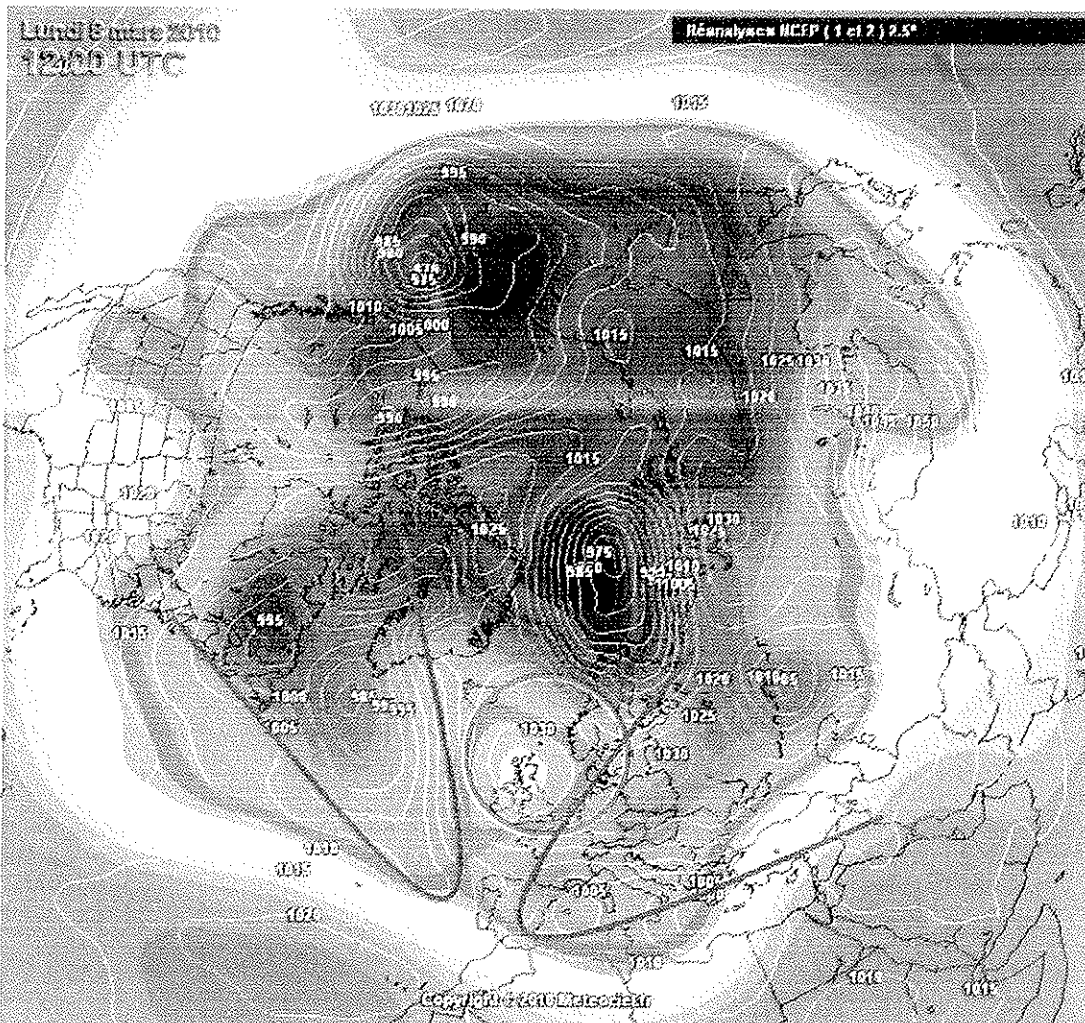


Emili Garriga i Soler, meteoròleg



Mapa 1

Geop. Z500 & pression au sol



Mapa 2

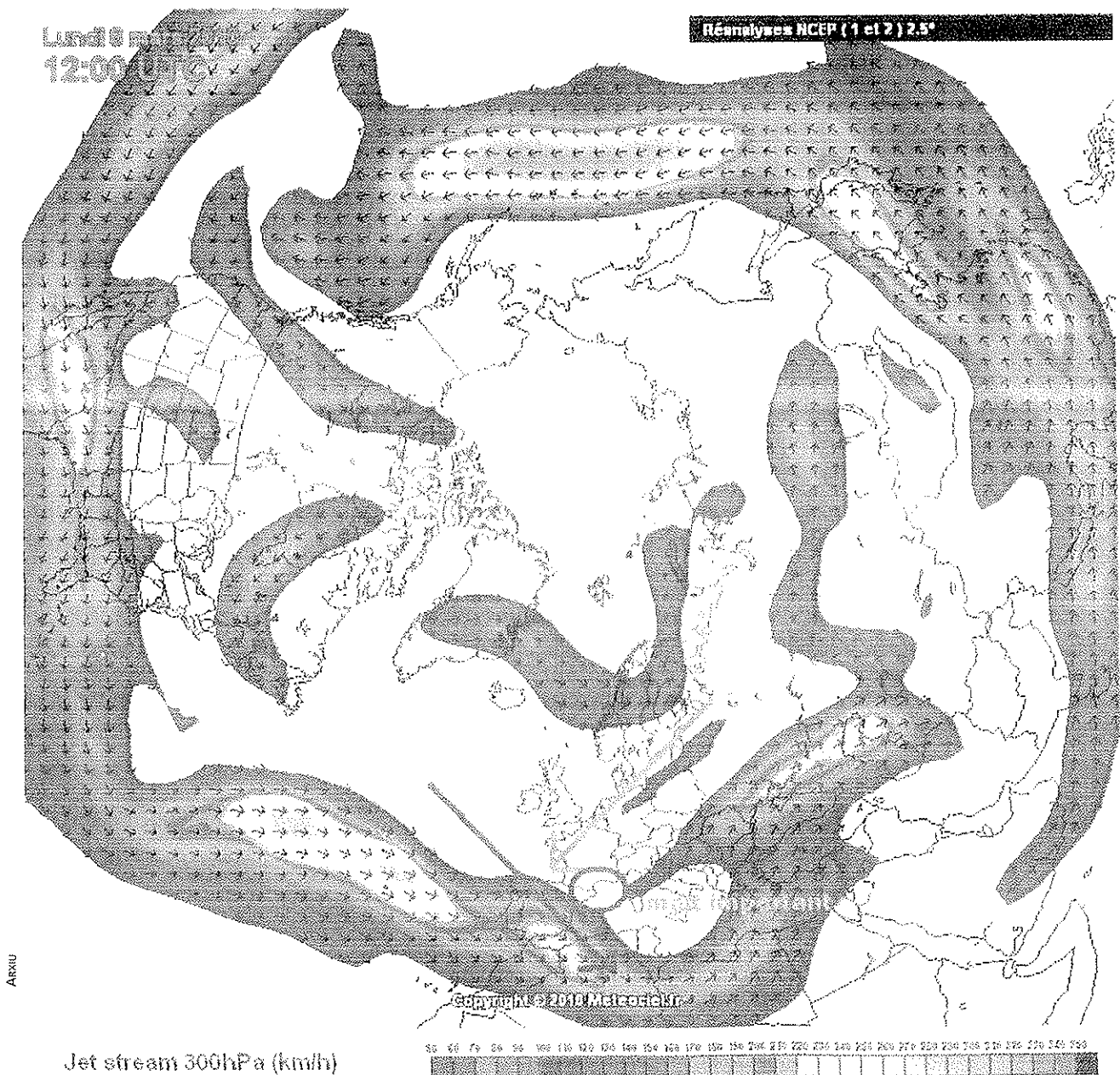
Geop. Z500 & pression au sol

xement vertical dels núvols. Dit amb altres paraules: tempesta!... I, en aquest cas, fou de neu a causa de les temperatures tan baixes que hi havia a tots nivells.

- Moltes gràcies pel temps que m'has dedicat. Sé que actualment estàs fent un màster en Meteorologia a la Universitat de Física de Barcelona, que tens molts deures i poc temps. Aquest màster està resultant satisfactori?

Sí, molt. Estic aprenent a un ritme de vertigen. M'implica un gran esforç, però em fa molt feliç. Realment, la predicció del temps és una ciència exacta, en la teoria. En la pràctica, cal fer tot un munt d'equacions i un error minúscul dóna un gran desajustament en l'anàlisi de dades...

Mentre m'acomio em ve al cap un pensament: la majoria de converses que s'enceten parlant del temps, per omplir els minuts d'espera, són intranscendents. En el cas d'en Miliu, res més lluny de la realitat. La felicitat no és mai res material i es pot aconseguir tot contemplant un cel blau, escoltant còmodament una melodia, participant del somriure d'un infant, veient la força com el mar s'aferra a les roques, rebent una paraula amable en el moment oportú, admirant la resistència immutable de l'atzavara colpejada pel fort vent... I segurament és un conjunt de moltes coses difícils d'acotar i mesurar, que depenen també de l'estat d'ànim i del moment que vivim. Però, sens dubte, trobar el que ens fa feliços és sempre una victòria personal.



Mapa 3